

Sygn. akt II KK 234/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 czerwca 2022 r.,
sprawy A. P. P.
skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa (...)
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V K (...)

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**

UZASADNIENIE

A. P. P. wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V K (...), został uznany za winnego popełnienia czynów:
- z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za ten czyn skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 10)

- art. 299 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za ten czyn skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 100 zł każda (pkt 11)

- art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i za ten czyn skazany na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 100 zł każda (pkt 12)

- art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za ten czyn skazany na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 100 zł każda (pkt 13).

Na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s. wyrokiem tym stwierdzono, iż spośród orzeczonych kar za czyny z pkt 11 i 12 wykonaniu podlegać będą tylko najsurowsze kary, tj. 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 300 zł stawek dziennych grzywny liczonych po 100 zł każda (pkt 14). Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone jednostkowe kary połączono i wymierzono A. P. P. karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz łączną karę grzywny 400 stawek dziennych po 100 zł każda (pkt 15). Na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt 16). Orzeczono o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania (pkt 17-19).

Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji obrońcy tego oskarżonego, wyrokiem z 24 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa (...), zaskarżony wyrok Sądu I instancji zmienił wobec oskarżonego w ten sposób, że uchylił orzeczenie o karze łącznej z pkt. 15, karę pozbawienia wolności orzeczoną w pkt. 10 obniżył do roku i 4 miesięcy (pkt 1); w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt 2); po połączeniu kar orzeczonych w pkt 10, 11, i 13 wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3), na poczet której zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt 4); orzekł o kosztach postępowania odwoławczego (pkt 5).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, który zaskarżając ten wyrok w całości podniósł zarzuty:

1. obrazy przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. - poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na nienależytym rozważeniu zarzutów wskazanych w apelacji obrońcy skazanego oraz sporządzeniu uzasadnienia wyroku w sposób nie odpowiadający wymogom określonym w przepisie art. 457 § 3 k.p.k., w szczególności pominięciu wskazanych w uzasadnieniu sądu kasacyjnego wytycznych w zakresie oceny dowodu z pomówienia, która to ocena została przeprowadzona w sposób hipotetyczny bez oparcia wniosków z niej płynących w materiale dowodowym sprawy;
2. obrazy przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. - poprzez oparcie wyroku skazującego A. P. na sprzecznym z prawidłowym rozumowaniem błędzie logicznym definiowanym jako „błędne koło rozumowania” (*circulus in demonstrando*) przez wskazanie udziału skazanego w grupie przestępczej wyłącznie przez odwołanie do wyjaśnień współoskarżonego M. Ł. oraz posługiwanie się nieuprawnionymi analogiami;
3. obrazy przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. - poprzez zdyskwalifikowanie, z naruszeniem doświadczenia życiowego, jako prawdziwej wersji zdarzeń przedstawionych w rozmowie K. K. z M. Ł.;
4. obrazy przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. - poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. ukierunkowanie uzasadnienia zaskarżonego wyroku na zanegowanie wniosków obrońcy płynących z apelacji i pominięciu przez Sąd Apelacyjny obowiązku przeprowadzenia dogłębnej analizy materiału dowodowego, i na tej podstawie wysunięcia spójnych wniosków pozwalających na skonfrontowanie stanowiska zawartego w uzasadnieniu Sądu Kasacyjnego ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego;

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości oraz orzeczenia Sądu I instancji — w zakresie czynów przypisanych skazanemu A. P. w pkt. VI - X wyroku - w całości i uniewinnienie skazanego przy uznaniu skazania za oczywiście niesłuszne, ewentualnie o

uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Okręgowy w P. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Sformułowane w kasacji zarzuty wskazujące na nierzetelność przeprowadzonej kontroli instancyjnej, skonfrontowane z uzasadnieniem wyroku Sądu odwoławczego, nie potwierdziły, że w sprawie rzeczywiście doszło do rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Uchybienie polegające na naruszeniu tych przepisów jest możliwe do podniesienia w kasacji jako inne naruszenie prawa mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 532 § 1 k.p.k.), jednak skuteczność tak postawionego zarzutu uzależniona jest, co oczywiste, od rzeczywistego istnienia tego uchybienia, przy czym należy jednocześnie uwzględnić, że kasacja ma rangę nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Oznacza to, że jej skuteczność może być związana jedynie ze stwierdzeniem tego rodzaju naruszeń prawa, które mają rangę bardzo zbliżoną do bezwzględnych przyczyn odwoławczych, skoro ustawodawca uznał, że jedynie te dwie kategorie uchybień mogą prowadzić do wzruszenia prawomocnego i wykonalnego orzeczenia.

Kasacja obrońcy A. P. P. nie tylko nie zawiera zarzutów takiej rangi, które można porównać do bezwzględnych powodów odwoławczych, ale wyraźnie zmierza do przeprowadzenia w postępowaniu kasacyjnym ponownej kontroli orzeczenia Sądu I instancji, i to w zakresie oceny poszczególnych dowodów oraz przyjętych ustaleń faktycznych, czemu postępowanie kasacyjne nie może służyć. Jest to bowiem sprzeczne z regułą z art. 519 k.p.k., zgodnie z którą kasację wnosi się od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, co oznacza, że to pod adresem tego sądu można stawiać zarzuty kasacyjne.

Wielokrotnie również podnoszono w orzecznictwie, że postępowanie kasacyjne nie służy ocenie dowodów i ustaleń faktycznych, gdyż jest to sprzeczne z celami tego postępowania, których istotą jest realizowanie kontroli prawidłowości

stosowania prawa. Sąd Najwyższy nie może zatem dokonywać „dublującej” kontroli instancyjnej, zwłaszcza gdy z orzeczenia Sądu II instancji w sposób niewątpliwy wynika, że rozpoznano wszystkie zarzuty apelacyjne.

Przed wszystkim zauważyć należy, że wbrew wszelkim wątpliwościom skarżącego, Sąd Apelacyjny ponownie rozpoznający sprawę, uwzględnił wszystkie zalecenia Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z 11 lutego 2020 r., II KK (...), zwłaszcza te dotyczące kompleksowego rozpoznania zgłoszonych przez obrońcę w apelacji zarzutów, a tym samym poprawności dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów i przyjętych na ich podstawie ustaleń faktycznych. Z argumentacji zawartej w pisemnych motywach wyroku tego Sądu jasno wynika, że zakwestionowane przez obrońcę wyjaśnienia współoskarżonego M. Ł. mogły i stanowiły kluczową oraz pełnowartościową podstawę ustaleń faktycznych w tej sprawie. Oskarżony ten przedstawił spójnie i logicznie wszystkie doniosłe i znane mu okoliczności przedsięwziętego przestępczego procederu, w którym sam uczestniczył. Chodziło o wprowadzenie do obrotu podrobionych faktur VAT, w celu uszczuplenia należności skarbowych, w którym to procederze każdy z oskarżonych, w tym A. P. P., odegrał określoną rolę. Oskarżony A. P. P. dostarczał bowiem M. Ł. dane do faktur, które wspólnie z J. L. wypełniali i wprowadzali do systemu księgowego.

Sąd miał na względzie także i to, że M. Ł. jest współoskarżonym w tej sprawie, jednak jego relacje nie wskazywały, aby chciał obciążyć swojego teścia ponad zachowania, w których ten uczestniczył. Przeciwnie, w pierwszej fazie wyjaśnień nie chciał ujawnić danych skazanego, co w sposób oczywisty wskazuje, że chciał go chronić z powodu koneksji rodzinnych. Jak dostrzegł również Sąd odwoławczy, M. Ł. spotkało wiele nieprzyjemności ze strony osób najbliższych oskarżonemu, którzy wyraźnie dawali mu do zrozumienia, że uważają, iż bezpodstawnie pomówił A. P. P.. O wiarygodności depozycji pomawiającego przekonuje również zgodność tych wyjaśnień z pozostałymi dowodami, w tym relacjami J. L., który wprawdzie nie miał wiedzy co do konkretnej roli tego skazanego, ale potwierdził, że pojawił się on na jego złomowisku i tożsamo z M. Ł. opisał schemat działania tej grupy.

Sąd odwoławczy trafnie również zaakcentował, że zarówno Ł. jak i L. stali dość nisko w hierarchii grupy, stąd z racji utajnienia procederu oraz jego faktycznej skali, nie byli wtajemniczani we wszystkie zagadnienia związane z jej działaniem. Nie mieli także wiedzy na temat wszystkich osób biorących udział w tej działalności, nie znali osób współpracujących i te osoby także nie znały ich. Znamienne są w tym zakresie relacje J. L., który nie wiedział nawet skąd i od kogo M. Ł. dostaje pieniądze. Mieli oni tylko wiedzieć tyle, ile potrzebowali na wypadek ewentualnych pytań w celu uwiarygodnienia ich działalności. W tym celu jeździli w rozmaite miejsca, gdzie rzekomo - zgodnie z tym co wypełniali na fakturach - mieli odstawać złom. J. L. ocenił swoją rolę jako „słupa” podczas, gdy inni, wyżej usytuowani - jak wyjaśnił mu Ł. - osiągnęli właściwe, wysokie zyski z tej działalności.

Relacje M. Ł. i J. L., jak prawidłowo argumentował Sąd Apelacyjny, pośrednio wspierały zeznania A. S., który opisał swoją działalność, jako tożsamą względem roli, jaką odegrał J. L.. Obaj mieli złom i wystawiali fikcyjne faktury. Zeznania tego świadka, który współuczestniczył w tej samej grupie przestępczej, uwiarygodniały jedynie te relacje wymienionych, w których opisywali oni schemat przestępczego działania, który choć popełniany był w różnych konfiguracjach osobowych, to jednak każdorazowo był dokładnie taki sam. Sąd II instancji prawidłowo wskazał, że A. P. P. odegrał rolę pośrednika, a wina jego i sprawstwo zostało w tej sprawie wykazane i udowodnione. Tej oceny nie przełamuje treść rozmowy K. K. z M. Ł., jak również treść zeznań tego pierwszego. Ocena jej dokonana przez w postępowaniu odwoławczym w żadnej mierze nie narusza przepisów powołanych w kasacji.

Z tych względów należało Sąd Najwyższy orzec jak w pkt. I postanowienia, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.